

"PROTOCOL FOR LANGESUND OG OMEGNS SØMANDS - OG SKIBSREDERIFORENING" ETABLERT I 1873/1874

Forord

I forbindelse med gjennomgang og katalogiseringen av Sjømannsforeningens arkiver, kom jeg over stiftelsesprotokollen fra den første Sjømannsforeningen for Langesund og Omegn i 1873/1874. Den første skriftlige protokoll er fra 1874, men initiativet til å stifte foreningen kom allerede i 1873. Jeg har valgt å gjøre den tilgjengelig for foreningens medlemmer på vår hjemmeside.

Den håndskrevne "Protokollen" er etter forholdene og årene tatt i betraktning i god stand. Den egner seg imidlertid dårlig til å bli presentert i sin originale håndskrevne form på Internett. Jeg har derfor valgt å sitere og presentere protokollen som vist nedenfor med tilnærmet samme skrift - typer som i protokollen.

Språket på 1870 tallet var noe tungt og omstendelig. Språket er i original form og jeg har prøvd å få frem hele den originale teksten slik den er nedskrevet i protokollen. Hensikten med å presentere dette dokumentet er å få frem de saker som "Langesund og Omegns Sjømanns - og Skipsrederiforening" var spesielt opptatt av ved stiftelsen av den første foreningen i 1874.

Et lite poeng fra den gang var at medlemskontingenten ble betalt ved fremmøte på Generalforsamlingen og høytidelig protokollert. Dersom man ikke betalte kontingenten, ville det bli protokollført, likeså for sen betaling. Foreningen hadde ved oppstart 37 medlemmer, men allerede i 1875 var medlemstallet øket til 44 medlemmer.

Etter ca 21 års virke, ble det 18.februar 1895 besluttet å avvikle foreningen. Den hadde på det tidspunkt kun 11 medlemmer. Sjømannsforeningens aktiva ble, med noen unntak, gitt til Den yngre Konservative forening. Ett bord ble gitt til Arbeiderforeningen på stedet og kassabeholdningen på kr 12,18 ble delt mellom to fattige familier!

Langesund, 16. februar 2010

Knut Bjerke
Leder historisk arkiv

**Referat fra Sjømannsforeningens første møte og Generalforsamling
i 1874 – gjengivelse av et håndskrevet dokument**

Efterat der forrige Aar var holdt Møde for at stifte en Sjømandsforening for Langesund og Omegn, og hvori valgtes til Direktører¹ Simon Wright, Søren Larsen, A. J. Mølbach, P. Christensen og Just Wright afholdes atter, efter foutgaaet Indkaldelse, Møde den 12te Januar 1874, hvor da ble foretaget:

- 1. Valg paa en Direktør istedenfor Simon Wright, der er utenlands, hvortil ble valgt Johan Mølbach.*
- 2. Valg av 2de Supleant Direktører, hvortil valgtes H. N. Gundersen og L. Berg.*
- 3. Der blev forfattet Love for Foreningen.*
- 4. Ved votering imellom Direktørene blev valgt til Formand istedenfor Simon Wright - P. A. Christensen, og til Viseformand Johan Mølbach.*
- 5. Der var ved Byfogden tilsendt Foreningen Avskrift af en Skrivelse fra Marine og Postdepartementet for at faa vide dens Formening om der ved Lov bør gjøres Indskrenkninger i Norske Fartøiers Dekslastføring, samt dens Formening om der ved Lov bør bestemmes at Skipenes Navn og Hjemsted anbringes på dem, hvortil der, overensstemmende med Sjømandsforeningens uttalelse svarede:*

¹ "Direktører" i denne sammenheng kan sammenlignes med dagen styre.

- a. Sømandsforeningen, der anses et absolut Forbud med å føre Dekslast er altfor betenkelig for Norge, saalenge ikke iallfald de største sjøfarende Nationer, som England, Tyskland og Frankrige have etablert et lignende forbud, men maa udtale den Formening at Indskrænkning i Retten til at tage Dekslast, Høst og Vintertiden er ønskelig.
 - b. Sømandsforeningen tror det er hensigtsmesigt at der paabydes Norske Fartøier at Skibets Navn og Hjemsted skal være tydeligt anbragt på dem.
6. Det ble taget under Forhandling at Forslag fra Captein A. C. Pettersen i Brevik om at søge at faa utvirket en Forbedring av Langøytangen Fyr, samt nogle Skrivelser desangaaende, tilsendt fra Brevik Sømandsforening, og blev der tilskrevet efter Foreningens Udtalelse, Brevik Sømandsforening saaledes:

"I møde den 12te ds., af Langesund og Omegns Sømandsforening, der først nu er trådt i Virksomhed, blev taget under Behandling innleverede kopier af:

1. Skrivelse fra Capt. A. C. Pettersen til Sømandsforeningen i Brevik at søge at faa innvirket en Forbedring af Langøytangen Fyr.

2. *Brevik og Omegns Sømandsforenings beskrivelse des angaaendene:*

3. *Porsgrunds Sømandsforenings skrivelse i samme sag, der i sin tid var af Hr. Consul H. N. Gundersen overlevert Hr. A. Mølbach for at tage under Behandling i Langesund Sømandsforening;*

Forsamlingen udtalte seg enstemmig om det nyttige og nødvendige af at Langøytangen Fyr blev forbedret, og sluttede seg, i detheletaget til Porsgrunds Sømandsforenings udtalelse om Forslaget.

Her Consul H. N. Gundersen, der er medlem av Sømandsforeningen, forlangte tilført Protokollen:

I anledning af forliggende Skrivelse fra Capt. A. C. Pettersen, - behandlet i Brevik og Porsgrunds Sømandsforeninger, skulde han opplyse at samtlige de Dampskipsførere, saavel i Inden- som Utenlands fart, der føre skibe i rute, paa Langesund, enstemmig har udtalt seg for Ønskeligheten, den og Nødvendigheten af de i Skrivelsen omhandlede Foranstaltninger. Skrivelsen var i sin tid overlevert Losoldermand Mølbach, som Direktør i Sømandsforeningen til Besvarelse.

7. En skrivelse fra Oversøds Bris i Christiansand ble efter Forsamlingens udtalelse besvaret saaledes:

Til Oversødsen i det Søndenfjeldske Distrikt,
Christiansand.

Siden det forberedende møde Langesund og Omegns Sømandsforening havde ifjorvaar, og hvor Hr. Oversødsen var nærværende har den, paa grund av Omstændighederne, ikke førend nu traadt i Virksomhed.

I et Møde som den 12te ds. blev afholdt af Sømandsforeningen, og hvori Lodsloven blev omtalt, blev det av Forsamlingen udtalt, at Lodslovgivningen tilstrænger adskillige Forandringer for at forebygge Lodsvæsenets Forfald, der maa betrygdes ved de Indskrænkninger i Fortjeneste Lodsene, der have et saa besværlig og ansvarsfuldt Kald, efter Lodsloven af 1869, antager at maatte have.

Den 26de d. M - vil Sømandsforeningen afholde Generalforsamling hvor de Forandringer der synes at burde gjøres i Lodsloven vil bli omdiskuterede.

8. Der besluttedes afholdt Generalforsamling Mandag den 26de Januar 1874 hvorda Contingenten skulde innbetales.

Mødet derpaa hævet.

Søren. Larsen
(sign)

Johan Møllbach
(sign)

Første Generalforsamling i 1874

Den 26de Januar 1874 holdtes Generalforsamling hvorda blev foretaget:

- 1. Valg av Direktionen paa Formand istedenfor P. Christensen, der som utenbyds Medlem undslog seg for at fungere som Formand, og blev dertil valgt - Søren. Larsen.*
- 2. Der blev forlæst Forsamlingen hvor paa Byfogdens Skrivelse angaaende forelse av Dækslast og anbringelse af Skibenes Navn og Hjemsted paa dem.*
- 3. Forelæst den i forrige møde Forhandlede Skrivelse fra Brevigs Sømandsforening angaaende Forbedring af Langøytangen Fyr, tiligemed Svar paa samme og Tilsvare fra Brevig Sømandsforening Forening ved Direktøren, hvorefter der blev nogen Diskussion ble overdraget, Direktionen at andrage Bjer ingen om Forbedring af Langøytangen Fyr, dets høide og Lysstyrke tiligemed Sjerme af farvede glas til Veiledning for Fartøiene på Bugten, samt at der på Taarnet anskaffes en Gongong at bruke i tåget Veir.*

4. Fra Oversødsen Hr. Bris var ankommet en Skrivelse tiligemed Forslag til en Reel Forandring i Lodsloven og Forslag til en ny Lodsningstakst. Forslagene blev oplyste og omdistuterede og blev besluttet at disse tiligemed Lodstaksten skulde omsendes til Medlemmene for at bedre overveie og derefter tages under Behandling i neste Møde. Mødet blev besluttet afholdt innen 14 Dage.

Foreningens medlemmer ere:

1. Hr. Jens Olsen	20. Hr. Andreas J. Mølbach
2. Hr. J. Jenssen Hr. O. A. Jensen	21. Hr. E. Mølbach
3. Hr. P. A. Christensen	22. Hr. Oluf Mølbach
4. Hr. Ulrick Feilberg	23. Hr. Ole Anker
5. Hr. Just Wright	24. Hr. L. Berg
6. Hr. Chr. Christensen	25. Hr. Arnoldus Rytter
7. Hr. Simon Wright	26. Hr. Halvor Henriksen
8. Hr. Johan Mølbach	27. Hr. Henrik Henriksen
9. Hr. J. B. Hennem	28. Hr. D. Andersen
10. Hr. Georg Jessen Hansen	29. Hr. Th. Halvorsen
11. Hr. Iver Thorsen	30. Hr. Thor Olsen
	31. Hr. P. Hansen

12. Hr. Søren Larsen	32. Hr. Isak Hansen
13. Hr. P. Larsen	33. Hr. Hans Hansen
14. Hr. J. Larsen	34. Hr. D. Pedersen
15. Hr. Nils Jacobsen	35. Hr. F. Mølbach
16. Hr. Edvald Larsen	36. Hr. Bagger
17. Hr. Jacob Larsen	37. Hr. Andreas Jacobsen
18. Hr. H. N. Gundersen	
19. Hr. L. Frostrup	

Mødet hævet.

Søren. Larsen
(Sign)

Johan Mølbach
(Sign)

**Bildegalleri fra noen av de første
medlemmer av Langesund og Omegns
Sømands - og Skiprederiforening
fra 1874**

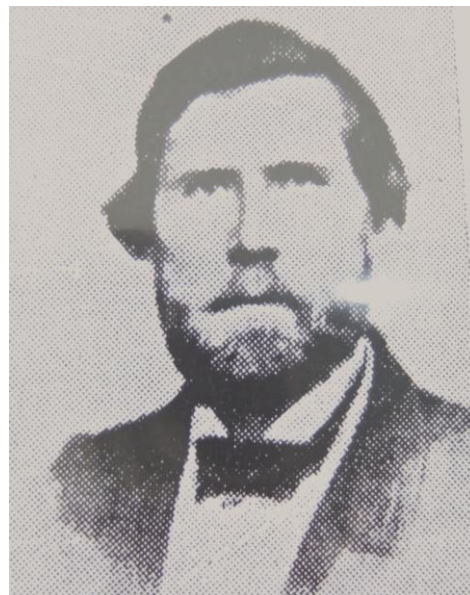
Hr. Ole Andreas Jenssen

*Hr. P. A. Christensen
Barfod - Reder*

Hr. Just Wright - Konsul

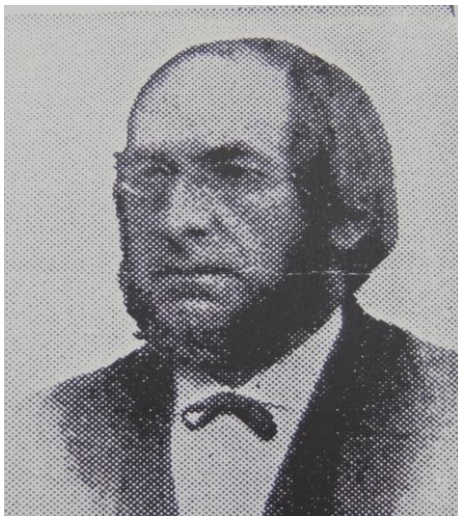
*Hr. Johan Molbach
Skipsreder*

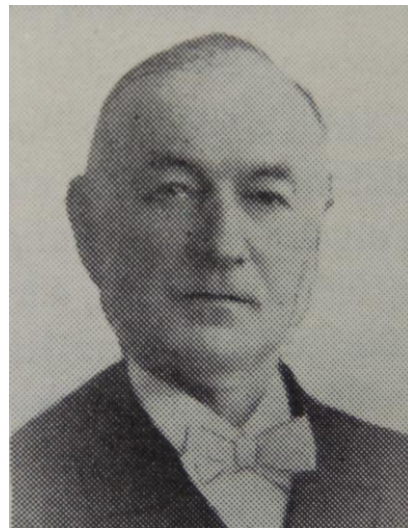
*Hr. Georg Jessen Hansen -
Verftseier*

*Hr. Andreas J. Møsbach
Lodsolderman*

*Hr. H. N. Gundersen
Købmand*

*Hr. J. B. Hennum
Telegraf og Post Bestyrer*